

جمهوری اسلامی ایران
اداره کل آموزش و پرورش شهر تهران
اداره آموزش و پرورش منطقه هفت تهران

ساعت امتحان: ۱۱ صبح
وقت امتحان: ۷۵ دقیقه
تاریخ امتحان: ۱۳۹۵/۱۰/۱۳
تعداد برگ سؤال: ۱ برگ

ش سندلی (ش داوطلب): نام واحد آموزشی: دبیرستان هانف نوبت امتحانی: دی ماه
نام خانوادگی: نام پدر: پایه: سوم رشته: ریاضی-تجربی
سؤال امتحان درس: ادبیات فارسی ۳ نام دبیر: آقای جواهریان سال تحصیلی: ۹۵-۹۶

الف) معنی و مفهوم شعر و نثر (۶ نمره)

۱. از هر کران بانگ رحیل آید به گوشم (۰/۲۵)
۲. مدیر مدام پایی می‌شد. (۰/۲۵)
۳. هوا گرگ و میش بود. (۰/۲۵)
۴. اگه می افتادین کی توئون می داد؟ (۰/۲۵)
۵. زمان که بخشنده بود موهبتهای خویش را تباه می سازد. (۰/۵)
۶. هماوردت آمد برآرای کار (۰/۵)
۷. آفتاب خار و خس مزرعه چشم تو / آبشار موج فروخته ای از خشم تو (۰/۵)
۸. استاد صورتگر تمثالی نیمرخ از شمایل ما بسازه (۰/۷۵)
۹. تا خویشتن را ضیعتکی حلال خرنند و فراخ تر بتواند زیست. (۰/۷۵)
۱۰. مه طاسک گردن سمندت شب طره پرچم سیاهت (۱)
۱۱. پرده ناموس بندگان به گناه فاحش ندرد و وظیفه روزی به خطای منکر نبرد (۱)

ب) معنی واژه (۲ نمره)

۱۲. از ما قدرت مداران هفت خط بعید است.
۱۳. دست انابت به درگاه حق بردارد.
۱۴. کمندی به فتراک زین بر بیست
۱۵. خسوف های کرخیم شکوهش را به ستیز برمی خیزد.
۱۶. وی قبه عرش تکیه گاهت
۱۷. پا در رکاب راهوار خویش دارند.
۱۸. بازش بخواند و باز اعراض کند.
۱۹. در باب فضل و ادب و تضریب او چه تمام سخن رانده است.

پ) خودآزمایی (۳ نمره)

۲۰. منظور از عبارت «شمار آن به قیامت مرا باید داد» چیست؟ (۰/۲۵)
۲۱. با توجه به بیت «وادی پر از فرعونیان و قبطیان است / موسی جلودار و نیل اندر میان است» الف) منظور از «فرعونیان و قبطیان» چیست؟ (۰/۲۵) ب) منظور از موسی کیست؟ (۰/۲۵)
۲۲. عبارت زیر که از زبان رضاخان است نمایانگر کدام ویژگی وی است؟ (۰/۲۵)
«امروز تو این مملکت مجلس و عدلیه و دولت تعارفه.»

پاسخ سؤالات در روی برگ سؤال نوشته شود، نیاز به پاسخنامه سفید ندارد. پاسخنامه سفید داده شود.

۲۳. از عبارت «مشتی رند را سیم دادند که سنگ زنند.» چه پیامی استنباط می شود؟ (۰/۲۵)
- ۲۴-هدف بیهقی از آوردن حکایت‌های مناسب در خلال حوادث چیست؟ (۰/۲۵)
۲۵. هر یک از عبارتهای زیر به کدام ویژگی یا صفت الهی اشاره دارد؟ (۰/۵)
- الف. باران رحمت بی حسابش همه را رسیده.
ب. پرده‌ی ناموس بندگان به گناه فحش ندرد.
۲۶. نویسنده در عنوان داستان «گلدسته ها و فلک» چه ابهامی به کار برده است؟ (۰/۲۵)
۲۷. در بیت زیر منظور از «سگری» و «مرد پرخاشخر» چه کسانی است؟ (۰/۵)
- «فراموش کردی تو سگری مگر کمان و بر مرد پرخاشخر»
۲۸. در شعر زیر «کاریز» نماد چه کسانی است؟ (۰/۲۵)
- کاریز خوش دارد خیال کند / که رودها / تنها برای این هستند / که به او آب برسانند.
- (ت) دانش ادبی (۳ نمره)
۲۹. داستان «گاو» بر گرفته از کدام کتاب است؟ (۰/۲۵)
۳۰. وجود «اسفندیار رویین تن» در شاهنامه نمایانگر کدامیک از زمینه های اصلی حماسه است؟ (۰/۲۵)
۳۱. نثر کتابهای «قابوسنامه» و «مرزبان نامه» به ترتیب جزء کدام نوع نثر است؟ (۰/۵)
۳۲. در بیت «خوردست خدا ز روی تعظیم / سوگند به روی همچو ماهت» دو آرایه بیابید و توضیح دهید. (۱)
۳۳. نام دو اثر از جلال آل احمد را بنویسید. (۰/۵)
۳۴. یک مورد از انواع نقد را نام ببرید. (۰/۲۵)
۳۵. داستان گلدسته ها و فلک چه زاویه دیدی دارد؟ (۰/۲۵)
- (ث) درک مطلب (۴ نمره)
۳۶. در سروده زیر از تاگور، «ماه» نماد چه کسانی است و منظور از «لکه های سیاه» چیست؟ (۰/۵)
- «ماه روشنی اش را در سراسر آسمان پراکند / و لکه‌های سیاهش را برای خود نگه می دارد.»
۳۷. پیام محوری داستان گاو را بیان کنید. (۰/۵)
۳۸. با توجه به عبارت زیر به پرسشها پاسخ دهید (۱)
- تا این عارضه افتاده بود بونصر نامه های رسیده را نکت بیرون می آورد و از بسیاری نکت آنچه در آن کراهیتی نبود می فرستاد نزد من و من پیش بردم و آغاجی بستند و گفت: «امیر تو را می بخواند.» امیر گفت: «بونصر را بگوی درستم و بار داده آید که علت تمامی زایل گشت.»
- الف) بونصر کدام نکته ها را با امیر در میان می گذاشت؟
ب) عبارت «بار داده آید» یعنی چه؟
پ) بونصر در چه مدت نکته‌های نامه‌ها را استخراج می کرد؟
ت) امیر برای بونصر به بیهقی چه پیغامی داد؟
۳۹. مفهوم کلی عبارت «شب دو صف از یاکریم / از لب دیوار دلت پرکشید» چیست؟ (۰/۲۵)
۴۰. با توجه به عبارت زیر از درس «خون خورشید»، منظور از «کاروان سالار» کیست؟ (۰/۲۵)
- «در همین موقع خیر دادن پیرمردی با موهای پرپشت سفید و قامتی خمیده وارد کاروان شده و می‌خواهد با کاروان سالار دیدار کند.»

۴۱. معنی و مفهوم عبارت «یک هو به صرافت افتادم» چیست؟ (۰/۲۵)

۴۲. با توجه به عبارت «یکی از صاحب دلان سر به جیب مراقبت فرو برده و در بحر مکاشفت مستغرق شده.» (۰/۷۵)

الف) منظور از «صاحب دل» کیست؟

ب) «سر به جیب مراقبت فرو بردن» یعنی چه؟

پ) «بحر مکاشفت» چه نوع اضافه ای است؟

۴۳. منظور بیهقی از عبارت زیر که توصیفی از صحنه بردار کردن حسنک است چیست؟ (۰/۵)

«پیکان که ایستانیده بودند که از بغداد آمده اند.»

ج) شعر حفظی (۲ نمره)

الف. هر کاو فرقت روزی چشیده باشد

ب. بگذاشتند ما را در دیده آب حسرت

پ. بعد از این من و آینه‌ی وصل جمال

ت. بی خود از پرتو ذاتم کردند

داند که سخت باشد امیدواران

..... چو در چشم گناهکاران

که در آنجا خبر از جلوه‌ی دادند

..... از جام تجلی صفاتم دادند